

НАЦРТ ЗАКОНА
О ЗАШТИТИ ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА БИЉНИХ СОРТИ

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и поступак за додељивање и заштиту права оплемењивача биљних сорти (у даљем тексту: заштита права оплемењивача).

Овај закон примењује се на све биљне родове и врсте.

Послове заштите права оплемењивача који су одређени овим законом у Републици Србији обавља Завод за семенарство (у даљем тексту: Завод), који се оснива у складу са законом којим се уређује семенарство.

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *биљна сорта* (у даљем тексту: сорта) јесте скуп биљака унутар јединствене ботаничке класификације најниже познате категорије, који је, без обзира на то да ли су услови за признавање оплемењивачког права испуњени:
  - дефинисан изражавањем особина које су последица утицаја датог генотипа или комбинације генотипова,
  - различит од другог скупа биљака по изражавању бар једне од датих особина,
  - који представља јединицу у односу на могућност сорте за размножавање без промена;
- 2) *заштићена сорта* јесте сорта која је заштићена у складу са одредбама овог закона;
- 3) *лице* јесте физичко или правно лице;
- 4) *домаће лице* јесте лице које има пребивалиште, односно седиште у Републици Србији;
- 5) *страно лице* јесте лице које има пребивалиште, односно седиште изван територије Републике Србије;
- 6) *оплемењивач* јесте:
  - лице које је створило или открило и развило нову сорту,
  - послодавац лица које је створило или открило и развило нову сорту или лице по чијем је налогу обавило посао,
  - лице које је правни следбеник лица које је створило или открило и развило нову сорту, његовог послодавца или лица по чијем је налогу обавило посао;
- 7) *право оплемењивача* јесте право које је оплемењивачу додељено у складу са одредбама овог закона;
- 8) *Регистар захтева за заштиту права оплемењивача биљних сорти* јесте регистар у који се уписују уредно поднети захтеви за заштиту права оплемењивача;

9) Регистар заштићених биљних сорти јесте регистар у који се уписују заштићене сорте и додељена права оплемењивача;

10) УПОВ јесте Међународна унија за заштиту нових биљних сорти.

Члан 3.

Ради праћења стања у области заштите права оплемењивача, разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и предлога и учешћа у реализацији пројектних задатака у области заштите права оплемењивача биљних сорти, министар, у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива посебну радну групу - Стручни савет за заштиту права оплемењивача биљних сорти (у даљем тексту: Стручни савет).

Члан 4.

Страна лица у погледу заштите права оплемењивача у Републици Србији уживају иста права као и домаћа лица.

Члан 5.

Страно лице у поступку заштите права оплемењивача мора да заступа овлашћени заступник који има седиште у Републици Србији.

II. УСЛОВИ ЗА ДОДЕЉИВАЊЕ ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

Члан 6.

Право оплемењивача може се доделити ако је сорта нова, различита, униформна, стабилна и ако испуњава услове за давање имена сорте, у складу са одредбама овог закона.

Члан 7.

Сорта се сматра новом ако на дан подношења захтева за заштиту права оплемењивача репродукциони или убрани материјал те сорте није продат или на други начин отуђен од стране оплемењивача или уз његову сагласност, а ради њеног коришћења у Републици Србији дуже од једне године или на територији друге државе дуже од четири године, односно дуже од шест година у случају винове лозе, дрвенастих воћних врста и осталог дрвећа.

Сорта из става 1. овог члана сматра се новом и ако је отуђена на неки од следећих начина:

- 1) уговором о преносу права правном следбенику;
- 2) уговором на основу кога се умножава репродукциони материјал сорте у име оплемењивача, под условом да умножени репродукциони материјал буде враћен оплемењивачу и под условом да се умножени репродукциони материјал не користи за производњу друге сорте;
- 3) уговором на основу кога се предузимају испитивања на огледном пољу и у лабораторији, ради вредновања сорте.

Члан 8.

Сорта се сматра различитом ако се јасно разликује од било које друге сорте чије је постојање општепознато у време подношења захтева за заштиту права оплемењивача биљних сорти.

ДА
ли
бети
постоји

*Како се врши
погледа
документ?*

Ако је поднет захтев за заштиту права оплемењивача биљних сорти или захтев за упис неке сорте у званични регистар сорти у било којој држави таква сорта сматра се општепознатом од дана подношења захтева, под условом да је на основу таквог захтева додељено право оплемењивача, односно одобрен упис такве сорте у званични регистар сорти.

Министар прописује методе испитивања различитости сорте.

Члан 9.

Сорта се сматра униформном ако је довољно уједначена у битним особинама, с обзиром на одступања која се могу очекивати због особености њеног умножавања.

Министар прописује методе испитивања униформности сорте.

Члан 10.

Сорта се сматра стабилном ако њене битне особине остају непромењене и после поновљеног умножавања или у случају појединачног циклуса умножавања, после сваког таквог циклуса.

Министар прописује методе испитивање стабилности сорте.

Члан 11.

Оплемењивач је дужан да у захтеву за заштиту права оплемењивача биљних сорти (у даљем тексту: захтев за заштиту права оплемењивача) предложи име сорте.

Заинтересовано лице може, у року од 90 дана од дана објављивања предложеног имена сорте које је уписано у Регистар захтева за заштиту права оплемењивача биљних сорти (у даљем тексту: Регистар захтева) поднети приговор на предлог имена.

Завод ће приговор из става 2. овог члана упутити оплемењивачу и позвати га да у року од 30 дана од дана пријема обавештења достави одговор на приговор.

У одговору на приговор оплемењивач може предложити ново име сорте.

Ако предложено име није у складу са одредбама овог закона, Завод ће оплемењивачу наложити да у року од 30 дана од дана пријема обавештења достави предлог новог имена сорте.

Ако оплемењивач у прописаном року не достави предлог новог имена сорте, захтев се одбацује.

Завод одобрава име сорте решењем о додељивању права оплемењивача.

о ком року!!!

Члан 12.

Сорта се означава именом које је њена својствена ознака. (?)

Име сорте мора бити такво да се на основу њега може извршити идентификација сорте.

Име сорте не може се састојати само од бројева, осим у случају када такав начин означавања сорти представља уобичајену праксу.

Име сорте мора бити такво да не доводи у забуну или проузрокује недоумице у погледу особина, вредности или идентитета сорте, односно идентитета оплемењивача.

Име сорте мора се разликовати од сваког имена које на територији других држава чланица УПОВ-а носи нека друга сорта која припада истој или блиској биљној врсти.

Ако је сорта заштићена у држави чланици УПОВ-а или ако је захтев за заштиту права оплемењивача исте сорте поднет у држави чланици УПОВ-а, оплемењивач који подноси захтев за заштиту права оплемењивача у Републици Србији може предложити једино име сорте које је већ предложено или уписано у регистар у тој држави чланици УПОВ-а. Предложено име сорте Завод ће уписати у Регистар захтева, осим ако утврди да је предложено име неподесно за употребу у Републици Србији, у ком случају ће од оплемењивача затражити да предложи друго име.

Лице које нуди на продају или ставља у промет репродукциони материјал заштићене сорте дужно је да користи регистровано име те сорте.

Обавеза коришћења регистрованог имена сорте не престаје истеком периода заштите сорте из члана 22. овог закона, осим у случају када претходна права трећих лица онемогућују коришћење тог имена.

Када се заштићена сорта нуди на продају или ставља у промет дозвољено је уз регистровано име те сорте користити и заштитни знак, трговачки назив или другу сличну ознаку, под условом да име сорте остаје лако препознатљиво.

Одредбе става 6. овог члана не могу утицати на претходно стечена права трећих лица. Ако се због претходно стеченог права трећег лица коришћење имена сорте забрани лицу које је у обавези да га користи, Завод ће захтевати од оплемењивача да предложи друго име за сорту.

Завод обавештава надлежне органе свих држава чланица УПОВ-а о питањима која се односе на име сорте, а нарочито о предлогу, регистрацији и укидању имена сорте, а надлежни органи држава чланица УПОВ-а могу своје примедбе на регистровано име сорте да доставе Заводу.

Министар прописује биљне врсте које се сматрају међусобно блиским.

Члан 13.

Завод ће одбити предлог за име сорте ако утврди да је предложено име:

- 1) непогодно за идентификацију сорте;
- 2) у супротности са одредбама члана 12. овог закона.

Члан 14.

Завод ће укинути регистровано име сорте ако је оно у супротности са одредбама члана 12. овог закона, као и на основу одлуке суда о забрани коришћења таквог имена.

Ако је име сорте укинуто, Завод обавештава о томе оплемењивача и позива га да предложи ново име у року од 30 дана од дана пријема обавештења.

Упошљено у пр
предлогу?
36

III. ПОСТУПАК ДОДЕЉИВАЊА ОПЛЕМЕЊИВАЧКОГ ПРАВА

1. Захтев за заштиту права оплемењивача

Члан 15.

Поступак за заштиту права оплемењивача покреће се на основу захтева за заштиту права оплемењивача који оплемењивач, односно његов овлашћени заступник подноси Заводу.

Уз захтев из става 1. овог члана оплемењивач, односно његов овлашћени заступник дужан је да достави документацију о стварању сорте, а на захтев Завода дужан је да достави и одговарајуће узорке репродукционог материјала сорте ради испитивања.

Ако производња сорте захтева поновну употребу друге сорте, односно њених компонената, оплемењивач, односно његов овлашћени заступник може захтевати да се са документацијом и резултатима испитивања компоненти поступа као са поверљивим подацима.

Министар прописује образац и садржину захтева за заштиту права оплемењивача из става 1. овог члана, потребну документацију и количину и начин достављања узорака из става 2. овог члана.

Члан 16.

По пријему захтева, Завод утврђује да ли је захтев уредан и да ли испуњава услове прописане овим законом.

Ако утврди да захтев није уредан, Завод ће, уз навођење разлога, позвати оплемењивача, односно његовог овлашћеног заступника да у року од 30 дана од дана пријема обавештења отклони утврђене недостатке.

Ако оплемењивач, односно његов овлашћени заступник у одређеном року не отклони недостатке, захтев се одбацује.

Члан 17.

Захтев за заштиту права оплемењивача за који Завод утврди да је уредан уписује се у Регистар захтева, који води Завод и објављује у службеном гласилу Завода.

Регистар захтева нарочито садржи:

- 1) име и презиме оплемењивача, односно његовог овлашћеног заступника;
- 2) адресу пребивалишта, односно седишта оплемењивача, односно његовог овлашћеног заступника;
- 3) предложено име сорте и биљну врсту.

Подаци из Регистра захтева су јавни, осим података који се сматрају поверљивим у складу са чланом 15. став 3. овог закона.

Министар прописује ближу садржину и начин вођења Регистра захтева.

2. Право приоритета

Члан 18.

Ако су два или више оплемењивача, независно један од другог, створили, открили или развили нову сорту, право приоритета на заштиту права

оплемењивача има оплемењивач који је први поднео захтев за заштиту права оплемењивача.

Оплемењивач који је уредно поднео захтев за заштиту права оплемењивача код надлежног органа друге државе чланице УПОВ-а (у даљем тексту: први захтев) има право приоритета на заштиту права оплемењивача у Републици Србији у периоду од 12 месеци од дана поношења првог захтева, с тим што се дан подношења првог захтева не рачуна у овај период.

Ради стицања права приоритета на заштиту права оплемењивача из става 2. овог члана оплемењивач је дужан да се приликом подношења захтева за заштиту права оплемењивача позове на приоритет првог захтева и да у року од три месеца од дана подношења захтева за заштиту права оплемењивача Заводу достави:

1) доказ о дану приоритета, који се састоји од копије документације поднете приликом подношења првог захтева, оверене од стране надлежног органа коме је тај захтев поднет;

2) узорке или друге доказе на основу којих се може утврдити да је сорта, која је предмет оба захтева, иста.

Ако Завод призна право приоритета на заштиту права оплемењивача из става 2. овог члана, захтев за заштиту права оплемењивача сматра се поднетим на дан подношења првог захтева.

Оплемењивач може у року од две године од дана истека периода коришћења права приоритета на заштиту права оплемењивача из става 2. овог члана, а у случају да је први захтев одбијен или повучен, у року од 12 месеци од дана одбијања или повлачења првог захтева, да достави Заводу све потребне податке, документацију или материјал који је потребан за испитивање сорте.

3. Разматрање захтева за додељивање права оплемењивача

Члан 19.

У циљу утврђивања услова за додељивање права оплемењивача врши се испитивање сорте.

За потребе испитивања сорте Завод може од оплемењивача, односно његовог овлашћеног заступника да захтева да достави све неопходне податке, документацију или материјал.

Ако оплемењивач, односно његов овлашћени заступник не поступи по захтеву Завода из става 2. овог члана захтев за заштиту права оплемењивача ће се закључком одбацити.

Министар прописује количину и начин достављања материјала из става 2. овог члана.

Члан 20.

У поступку разматрања захтева за додељивање права оплемењивача Завод врши испитивање сорте у огледном пољу или друга неопходна испитивања.

Послове испитивања сорте из става 1. овог члана Завод може и да повери лицу које у погледу кадрова, опреме и уређаја испуњава услове за вршење тих испитивања или да прихвати резултате већ обављених испитивања сорте у огледном пољу или других испитивања.

Завод са са лицем из става 2. овог члана закључује уговор ради испитивања сорти.

Министар
пољопривреде
и
шумарства
Србије
Д. Б. Т.

Завод може користити резултате техничког испитивања сорте обављених у другој земљи чланици УПОВ-а.

Министар решењем утврђује испуњеност услова из става 2. овог члана.

Решење из става 5. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује ближе услове које треба да испуњава лице из става 2. овог члана за вршење испитивања сорте.

4. Одлука о додељивању права оплемењивача

Члан 21.

На основу резултата испитивања и предлога Стручног савета директор Завода доноси решење о додељивању права оплемењивача или одбијању захтева за заштиту права оплемењивача.

Сорта за коју је додељено право оплемењивача уписује се у Регистар заштићених биљних сорти, који води Завод.

Регистар заштићених биљних сорти нарочито садржи:

- 1) име сорте и биљну врсту;
- 2) име и презиме оплемењивача;
- 3) адресу пребивалишта, односно седишта оплемењивача;
- 4) датум додељивања права оплемењивача.

Подаци из Регистра заштићених биљних сорти су јавни.

Списак заштићених сорти са подацима о имену сорте и биљној врсти, оплемењивачу, његовом пребивалишту, односно седишту и другим подацима објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и службеном гласилу Завода.

Министар прописује ближу садржину и начин вођења Регистра заштићених биљних сорти.

5. Трајање права оплемењивача

Члан 22.

Право оплемењивача на заштићену сорту траје 25 година, а за кромпир, винову лозу, дрвенасте воћне врсте и остало дрвеће 30 година од дана додељивања права оплемењивача.

Под даном додељивања права оплемењивача сматра се дан доношења решења о додељивању права оплемењивача.

6. Приговори

Члан 23.

Лице које сматра да оплемењивачу не припада право оплемењивача или да му не припада право приоритета на заштиту права оплемењивача може да поднесе Заводу приговор на упис захтева за заштиту права оплемењивача у Регистар захтева, односно на упис сорте у Регистар заштићених биљних сорти, у року од 90 дана од дана објављивања захтева за заштиту права оплемењивача, односно од дана објављивања решења о додељивању права оплемењивача.

У КОШ
РОК !!!

ИНТЕРНЕТ

ЗРУСТАЧ
СЕМ

КАЛИНО

Члан 24.

Приговор на упис у Регистар заштићених биљних сорти може поднети лице које сматра да оплемењивач који је поднео захтев за заштиту права оплемењивача није оплемењивач, да сорта није нова, различита од других сорти, униформна или стабилна или да име сорте не испуњава услове у погледу имена заштићене сорте.

Завод може обавити додатна испитивања сорте ради утврђивања навода из приговора.

На захтев Завода, подносилац приговора дужан је да у року од 30 дана достави додатне податке и документацију на којима се заснива његов приговор.

Ако подносилац приговора не поступи по захтеву из става 3. овог члана, приговор се закључком одбацује.

IV. ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

1. Обим права оплемењивача

Члан 25.

Оплемењивач има право да његово име, односно назив буде назначен у захтеву за заштиту права оплемењивача, списима, регистрима, исправама и публикацијама.

Репродукциони материјал заштићене сорте може да се користи искључиво на основу овлашћења оплемењивача и под условима које је оплемењивач одредио, и то за активности које се односе на:

- 1) производњу или репродукцију, односно умножавање заштићене сорте;
- 2) кондиционирање за репродукцију заштићене сорте;
- 3) понуду заштићене сорте на продају;
- 4) продају или други вид пласмана заштићене сорте на тржишту;
- 5) извоз и увоз заштићене сорте;
- 6) складиштење за било коју намену наведену у тач. 1) до 5) овог става.

Активности из става 2. овог члана које се односе на убрани материјал, укључујући целе биљке или делове биљака, који је добијен неовлашћеним коришћењем репродукционог материјала заштићене сорте, могу се вршити на основу овлашћења оплемењивача, осим ако је оплемењивач имао разумне могућности да користи своје право оплемењивача у односу на тај репродукциони материјал.

Активности из става 2. овог члана које се односе на производе који су добијени директно од убраног материјала заштићене сорте из става 3. овог члана неовлашћеним коришћењем убраног материјала, могу се вршити на основу овлашћења оплемењивача, осим ако је оплемењивач имао разумне могућности да користи своје право оплемењивача у односу на тај убрани материјал.

Одредбе ст. 2, 3. и 4. овог члана односе се и на:

- 1) сорте које су у основи изведене од заштићене сорте, при чему заштићена сорта у основи није изведена сорта;
- 2) сорте које се не могу јасно разликовати од заштићене сорте;
- 3) сорте чија производња захтева поновну употребу заштићене сорте.

Сорта се сматра изведеном из друге сорте (иницијалне сорте) ако:

1) је претежно изведена из иницијалне сорте или из сорте која је и сама претежно изведена из иницијалне сорте, све док задржава основне карактеристике које произилазе из генотипа или из комбинације генотипова иницијалне сорте;

2) се јасно разликује од иницијалне сорте;

3) је слична иницијалној сорти у испољавању основних особина које су последица генотипа или комбинације генотипова иницијалне сорте, изузев разлика које произилазе из самог чина извођења.

У основи изведене сорте могу бити добијене селекцијом неког природног или индукованог мутанта или соматоналне варијанте, селекцијом једне индивидуе од биљака иницијалне сорте, повратним укрштањем или трансформацијом насталом генетичким инжењерингом.

2. Изузеци од права оплемењивача

Члан 26.

Овлашћење оплемењивача из члана 25. овог закона није потребно за:

1) активности које се предузимају за личну употребу и у некомерцијалне сврхе;

2) активности које се предузимају у експерименталне сврхе;

3) активности које се предузимају у сврху оплемењивања других сорти, и изузев где се примењују одредбе из члана 25. став 5. овог закона, активности из члана 25. ст. 2, 3. и 4. овог закона у односу на друге такве сорте.

За сорте које су укључене у листу врста пољопривредног биља, сматра се да оплемењивачко право није повређено од стране пољопривредног произвођача који у оквиру разумних граница и у складу са очувањем законских права оплемењивача, у сврху умножавања на сопственом имању, користи убрани материјал заштићене сорте или сорте из члана 25. став 6. тач. 1) и 2) овог закона (у даљем тексту: „семе са тавана“) који је добио сетвом на сопственом имању.

Сорте воћака, украсног биља, повртарског биља и шумског дрвећа не могу бити укључене у листу врста пољопривредног биља из става 2. овог члана.

Пољопривредни произвођачи, осим малих пољопривредних произвођача, дужни су да плате оплемењивачу разумну накнаду за коришћење „семена са тавана“, која је значајно нижа од надокнаде за куповно семе.

Пољопривредни произвођачи дужни су да оплемењивачу, на његов захте, доставе у писаној форми потребне податке у вези са коришћењем „семена са тавана“.

Министар прописује листу врста пољопривредног биља из става 2. овог члана и елементе за одређивање шта се сматара малим пољопривредним произвођачима из става 4. овог члана.

3. Исцрпљивање права оплемењивача

Члан 27.

Право оплемењивача не обухвата активности које се односе на материјал заштићене сорте или сорте из члана 25. став 5. овог закона, који је

продат или на други начин стављен у промет на територији Републике Србије од стране оплемењивача или уз његову сагласност, осим ако те активности укључују:

- 1) даље умножавање те сорте, или
- 2) извоз материјала те сорте у државу која не штити сорте биљног рода или врсте којој та сорта припада, осим ако се материјал не извози у сврху коначне употребе.

Под материјалом из става 1. овог члана, у односу на сорту сматрају се:

- 1) све врсте репродукционог материјала;
- 2) убрани материјал, укључујући целе биљке и делове биљака;
- 3) сваки производ добијен директно од убраног материјала.

4. Претходна заштита права оплемењивача

Члан 28.

У периоду од објављивања захтева за заштиту права оплемењивача до доношења решења о додељивању права оплемењивача, оплемењивачу припада одговарајућа накнада за коришћење сорте, коју је дужно да плати свако лице које је током тог периода користило сорту без овлашћења носиоца права.

V. ПРЕНОС ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

1. Лиценца и обавезна лиценца

Члан 29.

Оплемењивач може своје право оплемењивача у односу на заштићену сорту, у целини или делимично, пренети на друго лице (у даљем тексту: лиценца).

Лиценца се преноси уговором о лиценци који мора бити у писаној форми и мора садржити: обим права, време на које се право преноси и висину уговорене накнаде за коришћење тог права.

Члан 30.

Ако оплемењивач одбије да другим лицима уступи право на економско искоришћавање заштићене сорте или им поставља неоправдане услове за такво уступање, Завод може, уз претходну сагласност Министарства, после разматрања сваког појединачног случаја, на захтев заинтересованог лица, доделити обавезну лиценцу, под условом да:

- 1) оплемењивач, сам или преко другог лица, не користи или недовољно користи заштићену сорту у Републици Србији;
- 2) постоји јавни интерес за додељивање обавезне лиценце.

Заинтересовано лице дужно је да докаже да је, пре подношења захтева из става 1. овог члана, покушало да добије овлашћење од оплемењивача за активности из члана 25. овог закона под разумним економским условима и роковима, и да овлашћење није добило у разумном року.

Заинтересовано лице из става 1. овог члана може бити само лице које докаже да располаже могућностима и капацитетима потребним за економско искоришћавање заштићене биљне сорте.

↓
 разумнај кон?
 од 25.01.1998
 разумнај кон?

Члан 31.

Захтев за додељивање обавезне лиценце не може се поднети пре истека рока од четири године од дана подношења захтева за заштиту права оплемењивача, односно три године од дана додељивања права оплемењивача, зависно од тога који од ова два рока касније истиче.

Обавезна лиценца неће бити додељена ако носилац права оплемењивача докаже да постоје разлози који оправдавају његово некоришћење или недовољно коришћење заштићене сорте.

Члан 32.

Носилац обавезне лиценце дужан је да оплемењивачу плаћа накнаду коју споразумно одреде обе стране.

Ако се стране не споразумеју о висини и начину плаћања накнаде, накнаду ће одредити надлежни суд.

Члан 33.

Завод може да укине обавезну лиценцу ако лице коме је лиценца додељена не испуњава услове под којим је она додељена.

Члан 34.

Оплемењивач је дужан да, на захтев Завода, уз исплату одговарајуће накнаде, испоручи лицу коме је дата обавезна лиценца количину репродукционог материјала која је неопходна за коришћење обавезне лиценце.

VI. ПРЕСТАНАК ПРАВА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

1. Оглашавање права оплемењивача ништавим

Члан 35.

Директор завода решењем оглашава решење о додељеном праву оплемењивача ништавим, за све време трајања заштите, по службеној дужности или на захтев заинтересованог лица, ако:

1) утврди да сорта није била нова или различита од осталих сорти у време додељивања права оплемењивача;

2) утврди да је одлука о додељивању права оплемењивача заснована на подацима и документацији који су достављени од стране оплемењивача, а сорта није била довољно стабилна или није била униформна у време додељивања права оплемењивача;

3) је право оплемењивача додељено лицу које на то није имало право, осим у случају када је у међувремену пренето на лице које на то има право.

Решење о оглашавању решења о додељеном праву оплемењивача ништавим је коначно и против њега се може покренути управни спор.

На основу решења о оглашавању решења о додељеном праву оплемењивача ништавим, Завод ће брисати сорту из Регистра заштићених биљних сорти.

*da li glod
razgleda ovo ok
ne nije relevantno*

2. Укидање права оплемењивача

Члан 36.

Решење о додељеном праву оплемењивача може се укинути решењем директора Завода, ако:

- 1) се утврди да сорта више није униформна или стабилна;
- 2) оплемењивач не обезбеди надлежном органу податке, документацију или материјал који се сматрају неопходним за потврђивање одржавања сорте;
- 3) оплемењивач у року од 30 дана не предложи друго име за сорту, ако је име сорте укинато после додељивања права;
- 4) оплемењивач до дана доспећа не плати годишње трошкове за одржавање додељеног права оплемењивача.

Решење о укидању решења о додељеном праву оплемењивача је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Податак о укидању решења о додељеном праву оплемењивача Завод уписује у Регистар заштићених биљних сорти.

VII. ТРОШКОВИ

Члан 37.

Трошкове испитивања сорти на огледном пољу и у лабораторији и годишње трошкове одржавања права оплемењивача сноси оплемењивач.

Висину трошкова из става 1. овог члана утврђује Влада.

VIII. СУДСКА ЗАШТИТА ОПЛЕМЕЊИВАЧА

Члан 38.

Лице које повреди права оплемењивача прописана овим законом, одговара за штету у складу са општим прописима о накнади штете.

Оплемењивач, чије је право повређено, може, осим накнаде штете, тражити да се лицу које је повредило његово право забрани даље обављање радње којом се чини та повреда, као и да се пресуда којом се утврђује та повреда објави о трошку туженог.

Члан 39.

Тужба због повреде права оплемењивача може се поднети надлежном суду у року од три године од дана кад је подносилац тужбе сазнао за повреду права оплемењивача.

По истеку рока од пет година од дана учињене повреде права оплемењивача не може се поднети тужба.

Поступање по тужби због повреде оплемењивачког права је хитно.

IX. НАДЗОР

Члан 40.

Надзор над радом Завода у вршењу послова које обавља у складу са овим законом врши Министарство, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Завод је дужан да Министарству на сваких шест месеци, а на посебан захтев Министарства и чешће, достави извештај о обављању послова које обавља у складу са овим законом.

Члан 41.

Инспекцијски надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега врши министарство надлежно за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство) преко инспектора.

Послове инспектора у области заштите права оплемењивача може да обавља дипломирани инжењер ратарства или воћарства и виноградарства или шумарства, односно дипломирани инжењер master, са најмање три године радног искуства и положеним државним стручним испитом.

1. Легитимација, знак и службено одело

Члан 42.

У обављању послова инспекцијског надзора инспектор мора имати службену легитимацију и службено одело.

Министар ближе прописује образац и садржину службене легитимације, изглед службеног одела и облик знака из става 1. овог члана, као и начин вођења евиденције о издатим легитимацијама.

2. Права и дужности инспектора

Члан 43.

У вршењу послова инспекцијског надзора, инспектор има право и дужност да проверава:

- 1) да ли се сорта испитује у складу са условима из овог закона;
- 2) да ли извођач огледа испуњава услове за вршење испитивања сорти;
- 3) испуњеност услова за заснивање производње репродукционог материјала сорти које су заштићене у складу са овим законом.

3. Мере које налаже инспектор

Члан 44.

У вршењу послова из члана 43. овог закона инспектор може да:

- 1) нареди извођачу огледа да отклони недостатке, ако утврди да се сорта не испитује у складу са условима из овог закона;
- 2) нареди извођачу огледа да отклони недостатке, ако утврди да не испуњава услове за вршење испитивања сорти прописане овим законом;
- 3) забрани производњу репродукционог материјала заштићене сорте, ако произвођач не испуњава услове за заснивање производње репродукционог материјала сорти које су заштићене у складу са овим законом.

4. Обавезе лица над којима се обавља инспекцијски надзор

Члан 45.

Лица над којима се обавља инспекцијски надзор дужна су да исти омогуће, пруже податке и обавештења и осигурају услове за несметан рад инспектора.

Лица из става 1. овог члана дужна су да у одређеном року, на захтев инспектора, доставе или припреме податке и материјале који су потребни за обављање послова инспекцијског надзора.

Рок из става 2. овог члана мора бити примерен врсти захтева.

5. Надлежност за решавање о жалби

Члан 46.

На решење инспектора може се изјавити жалба министру, у року од осам дана од дана достављања решења.

О жалби министар одлучује у року од 30 дана од дана достављања жалбе.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра по жалби из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Х. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 47.

Новчаном казном од 300.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице ако:

1) користи регистровано име сорте заштићене у Републици Србији за неку другу сорту која припада истој или блиској биљној врсти (члан 12. став 5);

2) нуди на продају или ставља у промет репродукциони материјал заштићене сорте, а не користи регистровано име те сорте (члан 12. став 7);

3) не поступи по решењу инспектора у складу са овим законом.

За преступ из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 50.000 до 200.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи и заштитна мера забране правном лицу да се бави одређеном привредном делатношћу, односно заштитна мера забране одговорном лицу да врши одређене дужности, у трајању од шест месеци до три године.

Члан 48.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако на захтев надлежног органа не испоручи потребну количину репродукционог материјала која је неопходна за коришћење обавезне лиценце у складу са чланом 34. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Члан 49.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 47. став 1. тачка 1) и члана 48. став 1. овог закона.

XI. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 50.

Захтеви за заштиту права оплемењивача који су поднети до дана ступања на снагу овог закона, а по којима поступак није окончан, биће окончани у складу са одредбама овог закона.

Члан 51.

Изузетно од члана 7. овог Закона, сорта се може сматрати новом на дан ступања на снагу овог закона и за њу се може поднети захтев за заштиту права оплемењивача у року од пет година од дана ступања на снагу овог закона, ако је таква сорта:

1) уписана у одговарајући званичан регистар сорти одобрених за стављање у промет, у складу са законом уређује семенарство, односно признавање сорти, или

2) заштићена у некој другој држави чланици УПОВ-а, односно ако је њу поднет захтев за заштиту права оплемењивача у држави чланици УПОВ-а под условом да се по том захтеву додели оплемењивачко право.

Члан 52.

Прописи за извршење овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 53.

До доношења прописа на основу овлашћења из овог закона примењиваће се прописи донети на основу Закона о заштити сорти пољопривредног и шумског биља („Службени лист СРЈ”, број 28/00 и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 54.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о заштити сорти пољопривредног и шумског биља („Службени лист СРЈ”, број 28/00 и „Службени гласник РС”, број 101/05 - др. закон).

Члан 55.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана његовог објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

4427009.007.doc/1

Закон - Надлежна Савезна организација (у старом закону)